

Poplatky v ochraně životního prostředí

Abstrakt

Cílem diplomové práce je představení environmentálních poplatků v českém právním řádu, jejich klasifikace, analýza a vyhodnocení z hlediska jejich efektivity. Environmentální poplatky se řadí mezi nejvýznamnější ekonomické nástroje ochrany životního prostředí v českém právním řádu. Od daní se poplatky odlišují především tím, že s poplatky je spojeno nějaké protiplnění. Poplatky v ochraně životního prostředí lze členit podle různých kritérií. V odborné literatuře je nejčastějším členěním environmentálních poplatků členění právě podle charakteru jejich protiplnění, a to na poplatky za znečišťování a jiné zatěžování životního prostředí, poplatky za využívání přírodních zdrojů a na uživatelské poplatky. V diplomové práci je zkoumána především otázka, do jaké míry environmentální poplatky plní své funkce, především tu nejdůležitější funkci, a to funkci motivační. Diplomová práce se dotýká i otázky, zdali je právní úprava vybraných prvků environmentálních poplatků na podzákoné úrovni v souladu s Listinou základních práv a svobod.

Za svojí historii prošly poplatky v ochraně životního prostředí řadou změn. Většina těchto změn přispěla k větší ochraně životního prostředí, v mnoha případech však ne nijak zásadním způsobem. Celkově tak lze říci, že právní úprava poplatků v ochraně životního prostředí stále obsahuje mnoho slabých míst. Výše mnoha poplatků v ochraně životního prostředí zdaleka neodpovídá negativním dopadům zpoplatněné činnosti na životní prostředí. Na mnoho poplatků v ochraně životního prostředí bývá nahlíženo jako na nezbytný náklad, který je zapotřebí zaplatit, spíše než jako na něco, co by přimělo k zamyšlení nad environmentálně šetrnějším přístupem k činnosti, která má negativní dopady na životní prostředí. Plnění motivační funkce je u mnoha environmentálních poplatků buď slabé, nebo v podstatě žádné.

Klíčová slova

Poplatky - ochrana životního prostředí - environmentální poplatky